

TEKST MARIA DEL GROSSO | FOTO NIELS WESTRA

WARM DEKEN VOOR VROUWEN

Op 16 april viert Vrouwen van Nu Fryslân het honderdjarig bestaan. De provincie liep voorop bij wat eerder de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen heette. Hoe ziet de vereniging de toekomst?

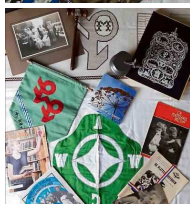
Honderd roerige jaren

Friesland liep voorop bij het ontstaan van de huidige Vrouwen van Nu. In 1918 ontstond in Gaasterland een plaatselijke afdeling, die zich in 1919 samen met andere afdelingen verenigde onder de naam BvOL: Bond van Oud-leerlingen bij het Landbouwhuishoudonderwijs in Friesland.

In 1930 ontstond landelijk een vrouwenbond met de naam Nederlandse Bond van Boerinnen en andere Plattelandsvrouwen. Daarbij sloot Friesland zich in 1939 aan, maar het is nog steeds de enige provincie met eigen statuten. In 1946 veranderde de naam in Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen, vanaf 2001 vormden de afdelingen zich om tot Vrouwen van Nu, waarna deze naam in 2012 overal toegepast werd.

Omdat de Friese oorsprong in Gaasterland ligt, is daar sinds september vorig jaar een expositie te zien over hoe de plattelandsvrouwen zich de afgelopen honderd roerige jaren slaande hielden. In Bezoekerscentrum Mar en Klif in Oudemirdum is tot 1 september een overzicht van de maatschappelijke positie van de vrouw gedurende die jaren. Ook toont de tentoonstelling hoe de bond veranderde van het geven van huishoudelijke demonstraties en cursussen naar het opkomen voor vrouwenrechten en het organiseren van maatschappelijke projecten.

In het Fries Landbouwmuseum in Leeuwarden is tot 14 juli de expositie *Beeld van een Bond, 100 jaar Bond van Plattelandsvrouwen in Friesland*. Pronkstukken zijn de talloze geborduurde tafelkleeden die gemaakt werden voor de bestuursstafels en de kledingkoffer van de kledingcommissie.

Attributen van de expositie van Vrouwen van Nu in bezoekerscentrum Mar en Klif in Oudemirdum.

Handwerk, vorig jaar gemaakt door de afdeling Baarderadeel (Mantung e.o.), ter ere van hun 100-jarig bestaan.

„Wat wij doen, vinden ze interessant, maar deze generatie wordt geen lid meer van een vereniging.“ Daarvoor heeft Vrouwen van Nu een oplossing. De vereniging wil de kant op van netwerken. Die moeten zich vormen rond maatschappelijke thema's. Daarvan zijn er al een aantal benoemd, zoals duurzaamheid, stad en platteland, generatieleraanpak en diversiteit. „Ons verenigingskantoor fungeert daarbij als servicebureau. Wij helpen bijvoorbeeld bij het oprichten van zo'n netwerk. Zo zorg je voor continuïteit.“

VERBINDEN

Als voorbeeld noemt Wijers een initiatief in Noord-Brabant om meer vrouwelijke bestuurders in vrijwilligersorganisaties met elkaar te verbinden in een netwerk, zoals de Zonnebloem, het Rode Kruis en bestuurders binnen Vrouwen van Nu. „Somminge onderwerpen lenen zich voor netwerken die meerdere provincies omvatten, zoals een agrarisch netwerk voor duurzame landbouw.“

De belangrijkste functie van Vrouwen van Nu in deze tijd is dan ook „dat geweldige mooie grote, sociale netwerk. Empowered by Vrouwen van Nu“, zou je volgens Wijers kunnen zeggen. „Een warme deken voor vrouwen.“

Vrouwen van Nu telt momenteel 40.000 leden. Via sponsoren, de nieuwsbrief en het magazine worden er in totaal zo'n 45.000 vrouwen bereikt. Begin jaren tachtig waren dat er 80.000. „Er is een continue daling“, stelt Wijers vast. Zij wijt dat aan het grote aanbod van verenigingen waar vrouwen uit kunnen kiezen en wijst op nieuw op het feit dat verenigingen uit zijn. „Vrouwen willen wel, ze zijn niet inactief, maar ze binden zich alleen aan overzichtelijke projecten, met een duidelijk begin en eind.“

Friesland telt 4300 leden verspreid over 56 afdelingen, aldus voorzitter José Vroonland uit Franeker en bestuurslid Jantje Kalsbeek uit Reduzum. Dat blijft vrij stabiel. Er komen leden bij, maar er stoppen ook afdelingen. De gemiddelde leeftijd ligt boven de 60 jaar. „Er komen mondjesmaat jongeren bij.“

Veel hangt af van de afdelingen, merkt Kalsbeek op. „Hoe actiever en opener, hoe meer aanhang.“ Vroonland ziet het in Franeker. Vrouwen van Nu doet daar met een team mee aan de Samenloop voor Hoop. „Dan zie je de afdeling groeien.“

NAICURSUS

Kalsbeek is sinds 1981 lid van wat

José Vroonland (links), voorzitter van de jubilerende Vrouwen van Nu Fryslân en Jantje Kalsbeek, bestuurslid.

toen nog de Plattelandsvrouwen heette. Haar moeder was ook lid. Toen er een naaicursus aangeboden werd, trok dat Kalsbeek wel. „Er is een tijd geweest dat ik beter lid af had kunnen worden. Ik kwam er nooit.“ De Redúster maakte ook zes jaar deel uit van het bestuur van haar afdeling, die eveneens honderd jaar bestaat.

Vroonland is pas sinds kort aan de vrouwenvereniging verbonden. In 2014 werd ze lid in Franekeradeel. Ze was toen actief in de politiek. „Maar in mijn directe omgeving kende ik lang niet alle vrouwen. Toen moest ik denken aan wat mijn moeder altijd zei: je moet op tijd investeren in contacten in de buurt. En dat klopt. Als je ouder wordt, moet je je sociale leven goed op orde hebben.“

Aan de ene kant is er de afgelopen honderd jaar veel veranderd, stellen de twee vast. Zo is de scholing wegevallен. Vrouwen hoeven niet meer onderwezen te worden in het huishouden. Hoewel er nog steeds onderwerpen zijn die op de afdelingen behandeld worden, zoals spreken in het openbaar of de privacywetgeving. Aan de andere kant is er niets veranderd. „Vrouwen willen elkaar nog steeds ontmoeten rond een gezamenlijk passie.“

„Dat laatste is te zien aan de groepen die in Friesland al jaren goed lopen. Vrouwen van verschil-

“DE HUIDIGE TENDENS IS TERUG NAAR HET EIGEN, MAAR DAN VERGEET JE HET GROTERE BELANG

lende afdelingen die gezamenlijk wandelen, fietsen of tennissen. „Dan gaat het ook eens met iemand anders.“ Ook de reizen van de vereniging, of ze nu in de provincie zijn, landelijk of wereldwijd, zijn populair.

ENGELAND

De Friese Vrouwen van Nu zien Engeland als voorbeeld om de jongere generatie te bereiken. Daar worden zogenaamde Meetups gehouden rond thema's waarvoor vrouwen zich kunnen aanmelden. „Gezellig bij elkaar zijn en met elkaar wat ondernemen, daar is nog steeds behoefte aan. Alleen willen onze opvolgsters die zaken als een bestuur en een bankrekening er niet meer bij. Het moet lossen.“

Een netwerkstructuur moet in de ogen van Vroonland en Kalsbeek de verenigingspoot niet overbodig maken, maar ernstig bestaan. „De huidige tendens is terug naar het eigen. Dat zie je ook in de politiek. Maar dan vergeet je het grotere belang. Er blijft ondersteuning nodig, in ons geval van de vereniging.“

Waar landelijk de afgelopen jaren op ingezet is, is het project Vrouwen Vluchtelingen Veiligheid. Hiermee wilde Vrouwen van Nu de onveilige leefomgeving van vrouwelijke vluchtelingen in Nederland breed onder de aandacht brengen.

Het vervolg hierop is het project Vrouwelijke Statushouders waarmee het landelijk bureau afdelingen enthousiasmeert zich te ontfemen over vrouwen die een status hebben gekregen en dus mogen blijven.

LEREN KOKEN

„De aandacht van de gemeenten bij statushouders richt zich op de kostwinners. Wij moeten de vrouwen in ons netwerk zien te krijgen“, legt Wijers uit. „Om ze te leren fietsen, koken, de taal te leren, met ze naar de film te gaan of te helpen met belastingpapieren.“ Kalsbeek merkt dat het werkt met een statushouder uit haar woonplaats. „Wij kunnen deze vrouw helpen met ons enorme sociale netwerk.“

Blijft over de uitdaging om duidelijk te maken wat er onder de vlag van Vrouwen van Nu allemaal gebeurt. De naamsbekendheid laat nog te wensen over, helemaal als dat vergeleken wordt met de Plattelandsvrouwen. „Die bond was ooit jong, actief en militant en verwierf zo bekendheid. In onze beleidsplannen werken we er al jaren aan om Vrouwen van Nu ook zo bekend te maken en een nieuw fris imago te geven. Binnen de lokale afdelingen gebeurt heel veel. We moeten zorgen dat dat landelijk bekendheid krijgt.“